

K diskusi o přípravě paragrafového znění zákonů

Legislativní aktivita vysokých škol

Vysoká aktivita v hodnocení a připomínkování ministerských návrhů, absence, resp. nezveřejňování vlastní tvorby.

Následující výňatky z reakcí ze sedmi vysokých škol konkretizujících své legislativní aktivity prokazují vysokou míru pozornosti, která se na nich vzniku vysokoškolské legislativy věnuje. Celkově se vysoké školy a jejich složky věnují hodnocení a připomínkám k materiálům, předkládaných ministerstvem. Výsledky eventuální vlastní tvorby, pokud někde existuje, se v žádném sdělení neobjevují.

České vysoké učení technické v Praze

Vedení ČVUT zaslalo své připomínky prostřednictvím České konference rektorů na MŠMT. AS ČVUT přijal 14.12.2011 usnesení v němž vyjadřuje podporu RVŠ a ČKR v úsilí o zapracování jejich připomínek do návrhu věcného záměru zákona o VŠ AS ČVUT považuje ministrem předložený návrh věcného záměru zákona o vysokých školách za nepřijatelný a pro vysoké školství nebezpečný. Přijetí zákona v navrhovaném znění ohrožuje vývoj, který vysoké školy nastoupily před 22 lety.

AS ČVUT velmi lituje toho, že navzdory nesmírnému úsilí, které zástupci vysokých škol vynaložili při objasňování stanovisek, MŠMT nadále prosazuje ve věcném záměru některé principy pro veřejné vysoké školy zcela nepřijatelné. Zákon vzešlý z tohoto návrhu by zlikvidoval samosprávný charakter akademické obce, omezil vliv studentů na rozhodování veřejných vysokých škol a přetvořil veřejné vysoké školy v instituce vydané všanc partikulárním politickým a komerčním zájmům. AS ČVUT ostře protestuje proti postupu ministra školství, mládeže a tělovýchovy, který předložil věcný záměr zákona o finanční pomoci studentům do vnějšího připomínkového řízení bez řádného projednání s reprezentacemi vysokých škol. Tím ministr porušil § 92 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách.

Václav Havlíček

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Vysoké škole chemicko-technologické v Praze příprava zákona o VŠ a o finanční podpoře studentům nikdy nebyla lhostejná a věcné záměry obou zákonů připomínkovala. Vítejme vznik této iniciativy a rádi se k ní připojíme.

S pozdravem

Karel Melzoch

prof. Ing. Karel Melzoch, CSc.

rektor

Masarykova univerzita

.. Akademický senát Masarykovy univerzity přijal na svém jednání 5. prosince 2011 usnesení: /Akademický senát Masarykovy univerzity (dále AS MU) odmítá návrh věcného záměru zákona o vysokých školách vypracovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT). Tento návrh vnímá jako problematický a ve svých důsledcích pro vysoké školství škodlivý. Podporuje proto kritická stanoviska předložená Radou vysokých škol (dále RVŠ) i České konference rektorů (dále ČKR) a žádá MŠMT o jejich plné respektování.

/AS MU vyjadřuje zásadní nesouhlas se způsobem přípravy věcného záměru zákona o finanční pomoci studentům a žádá ministra o stažení tohoto návrhu, což je požadavek v souladu se stanovisky RVŠ i ČKR.

/Se srdečným pozdravem

Iva Zlatušková

Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně

... velmi vítám tuto aktivitu, nicméně za VFU Brno uplatňuji připomínky přímo v pracovní skupině pro věcný záměr vysokoškolského zákona.

Srdečně zdraví

V. Večerek

Univerzita Pardubice

... osobně si myslím, že Univerzita Pardubice patří z hlediska projednávaných věcných záměrů k velmi aktivním. Ve všech případech, kdy zaujímala ČKR stanoviska k věcnému záměru zákona o VŠ jsme vyjadřovali konkrétní stanoviska a výhrady k jednotlivým verzím (myslím, že jsme patřili k neaktivnějším), vyjádřili jsme se i jednoznačně k věcnému záměru zákona o FPS. Naši zástupci v RVŠ reagovali vždy obdobným způsobem, tedy konkrétními výhradami. Senát naší univerzity se vyjádřil obdobně jako senáty některých dalších VVŠ těsně před Vánoci. Na našich vnitřních www stránkách probíhá již několik měsíců diskusní fórum k připravovanému věcnému záměru o VŠ. Pravidelně se zabýváme připravovanou legislativou na různých grémiích univerzity, kde probíhá k jednotlivým verzím diskuse. Navíc jsme se aktivně zúčastnili seminářů pořádaných prof. Wilhelmem. Dále probíhala řada jednání, které nemají písemnou stopu.

Mám však zásadní problém s tím, že se máme zpovídat, co vše jsme udělali a jak jsme to udělali a někdo mimo reprezentace vysokých škol bude na základě vyjádření rektorů sestavovat seznam aktivních (a tím i neaktivních) vysokých škol.

S pozdravem.

Miroslav Ludwig

prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

rektor

Univerzita Hradec Králové

... Akademický senát Univerzity Hradec Králové projednal stanovisko k navrhovaným legislativním změnám dne 14. 12. 2012.

Zápis z jednání příkládám (strana 3, bod 4.) a je také k dispozici veřejně na adrese

<https://www.uhk.cz/cs-cz/o-univerzite/uredni-deska/zapisy-a-usneseni/akademicky-senaty/akademicky-senat-uhk/Documents/funkcni%20obdobi%202010-soucasnost/09%20-%20Zapis%20z%209.%20zasedani%20AS%20UHK%20dne%2014.%20prosince%202011.pdf>

S pozdravem

doc. RNDr. Josef Hynek, MBA, Ph.D.

rektor

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

(Připojeno Stanovisko Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích k pracovnímu návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách a obsáhlý seznam desítek odkazů; obojí zde neuvedeno.)

... Jihočeská univerzita se k přípravě zákona o vysokých školách vyjádřila zejména letos na jaře ještě prostřednictvím paní rektorky Hrabánkové. Příkládám text prohlášení a níže je text

od naší tiskové mluvčí, který sděluje kde se toto prohlášení objevilo, plus nějaké další zveřejnění připomínek k návrhu VŠ zákona z jednotlivých fakult. ...

S pozdravem

prof. RNDr. Tomáš Polívka, PhD.

prorektor pověřený vedením JU

Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti Jednoty českých matematiků a fyziků
AF-XXVIII (1) Legalita úkonů současné RVVI – (2) Vysoké školy k tvorbě zákona Praha, 12.1.2012

Problematika ostrůvků excelence na vysokých školách

Jaroslav Smítal

Cesta ke vzniku kvalitní univerzity

Jak se zakládá nová univerzita např. v USA? Angažuje se několik prvotřídních odborníků z jednoho nebo několika málo vybraných vědních oborů a dají se jim k dispozici prostředky a pravomoci a je jim projevena důvěra. Vzniknou zárodky center excelence, které se dále rozvíjejí a okolo nich se rozvíjí nová univerzita. Samozřejmě, nikdy nebudou všechny obory excelentní, ale centra excelence mají velký význam, neboť pozitivně ovlivňují úroveň celé vysoké školy. Jsou mnohé příklady, že kvalitní univerzita může touto cestou vzniknout již za 25–30 let.

Otázky k subjektivním a objektivním postojům

Funguje tento princip v našich poměrech? Nemám teď na mysli soukromé vysoké školy, ale některé z oněch 26 veřejnoprávních vysokých škol s poměrně krátkou historií. Naskýtají se následující otázky: Je v zájmu takových vysokých škol, objektivně, ale i subjektivně, aby prominentní obory podporovaly? Zejména v případě subjektivního faktoru si nejsem jist. Nebývá to někdy tak, že pod různými záminkami je brzděn rozvoj oněch ostrůvků, aby „příliš nevyčnívaly“? Z lidského hlediska je to snad možno pochopit, ale nikoliv ospravedlnit. Vnímají to tak samosprávné orgány vysoké školy? Pokud ne, je správné nevšímát si toho a nechat školu, ať se zařadí mezi ty zbytné? V rukou oficiálních orgánů, např. Akreditační komise, je dostatek pravomocí, aby mohly v tomto směru vyvíjet pozitivní tlak. Děje se tak vždy? Nebo se spoléhá na to, že oni odborníci jsou hodně vytrvalí a život „v bojových podmínkách“ je přitahuje?

Otázky k financování

Přes veškeré oprávněné výhrady je nutno konstatovat, že peněz na vědu je v ČR relativně dost, nikdy situace nebyla tak příznivá (uvědomuji si, že ne všichni se mnou budou souhlasit). Samozřejmě, ony ostrůvky excelence by na tom měly být dobře. Je tomu vždy tak, nebo se počítá s tím, že budou solidární s ostatními? Zejména, pokud se onen ostrůvek již konsolidoval? Jak se bránit tomu, aby oficiální přístup např. v hodnocení vědy, kdy mají největší váhu kvantitativní, nikoliv kvalitativní faktory, neměl zhoubné účinky, neboť centra excelence mohou tvořit pouze odborníci, kteří by neměli mít problém najít uplatnění v jiných kvalitních institucích, a za obtížných podmínek vždy hrozí jejich exodus?

Ostrůvky excelence – téma pro Akademické fórum

Podobných otázek je řada. Ale to by bylo téma na některé budoucí Akademické fórum.